

УДК 37.091.31:004.9+37.035:33](4)(043.3)

Кравчина Оксана Євгенівна

науковий співробітник Відділу компаративістики інформаційно-освітніх
інновацій

Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України
Київ, Україна

ORCID ID 0000-0002-3903-0835

oxi-krav@ukr.net

ОНЛАЙН-РЕСУРСИ ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ З ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ (ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД)

В умовах впровадження цифрових технологій в усі сфери діяльності людини: державне управління, економіка, медицина, освіта тощо, у людини виникає необхідність постійно саморозвиватися, підвищувати свою кваліфікацію. Щодо освіти, то особливого значення набуває створення цифрового навчально-інформаційного середовища, яке спроможне задовольнити потреби освітян та сприяє розвитку ключових компетентностей учнів, які визначені в прийнятому Кабінетом Міністрів Державному стандарті базової середньої освіти, який буде застосовуватися з 1 вересня 2022 року. В даному документі визначено 11 ключових компетентностей, які мають здобути школярі, серед яких можна виділити такі, як інформаційно-комунікаційна компетентність, підприємливість та фінансова грамотність. За цією реформою випускник нової української школи має бути інноватором, здатним змінювати навколишній світ та розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, навчатися впродовж життя. На сьогодні, в умовах запровадження дистанційної освіти особливо корисним є досвід країн Європейського Союзу щодо створення спільного інформаційно-навчального середовища з формування підприємницької компетентності учнів та підвищення кваліфікації вчителів та викладачів з цього питання.. Таке середовище має включати в себе інструменти і послуги, що будуть підтримувати створення електронних освітніх ресурсів з підприємницької освіти для спільного використання їх учасниками навчального процесу.

З метою ефективного впровадження підприємницької освіти в навчальний процес шкільної освіти використовуються сучасні засоби ІКТ, за допомогою яких створюються ресурси та проекти, в яких беруть участь представники з різних країн Європейського союзу. Одним з таких загальноєвропейських проєктів є Консорціум «Підприємницька школа» «The Entrepreneurial School» [1], який фінансується спільно Європейською Комісією через Програму конкурентоспроможності та інновацій (англ. the Competitiveness and Innovation Programme, CIP) та включає 5 ключових завдань:

1. Постійний професійний розвиток та навчання вчителів.

2. Створення якісних схем підтримки для вимірювання найкращої практики та оцінки впливу підприємницької освіти.

3. Розробка відповідних структур і заходів підтримки підприємницької освіти.

4. Створення мереж для обміну досвідом та кращими практиками з підприємницької освіти.

5. Зосередження на підготовці вчителя та включення підприємницької освіти в навчальні програми.

За проектом «Підприємницька школа» протягом трьох років пройшли навчання понад 4000 вчителів з 18 країн та розроблено «Віртуальний посібник з підприємницької освіти» (Virtual Guide to Entrepreneurial Learning) [2]. Над даною розробкою працювали фахівці з Данії, Фінляндії, Італії, Норвегії, Польщі, Португалії, Словаччини та Великобританії. Фокус-групи склалися з представників різних установ освіти, бізнесу, уряду та громадянськості, які мали відношення до підприємницької освіти в своїх країнах та відігравали ключову роль у просуванні підприємницького навчання. Посібник має чотири основних розділи, які корисні для вчителів, та включають в себе: інструменти і методи (англ. Tools and Methods); школи і корисна практика (англ. Schools and Good Practice); політика і стратегія (англ. Policy and Strategy); оцінювання школи (англ. Assess your school!).

Наступною спеціалізованою міжнародною мережею, яка затверджена Європейською комісією та яка об'єднує європейські та національні уряди, підприємства, громадські організації, дослідників та викладачів для співпраці та обміну знаннями з підприємницької освіти є EE-HUB. Ця мережа була створена під керівництвом JA Europe [3], що є найбільшим в Європі некомерційний фондом, який займається підготовкою молоді до працевлаштування та підприємництва, охоплює понад 4 мільйони молодих людей з 40 країн за підтримки 140 000 бізнес-волонтерів та 130 000 викладачів та вчителів.

На EE-HUB розташована інформація щодо підприємницької освіти: найкращий досвід та дослідження. Метою даного проєкту є розвиток якісної підприємницької освіти та загалом виховання підприємливої людини, здатної реалізувати себе в майбутньому. Даний проєкт об'єднав спільноту експертів в галузі підприємницької освіти (бізнес, уряд, освіта, неурядові організації), які діляться своїми знаннями та займаються дослідженнями (відстежується прогрес та ключові напрацювання щодо навчання підприємництву з усієї Європи, картографують результати досліджень та обмінюються результатами, виробляють та поширюють референтні рамки та стандарти). Даний ресурс надає можливість вчителям пройти навчання з підприємництва (орієнтація та навчання через професійні семінари, доступ до вмісту та ноу-хау, інструментів та відповідних політичних ініціатив, організація семінарів та програма навчання протягом одного року) та займається поінформованістю та адвокацією (впливає на політику, участь у пропагуванні освіти з підприємництва, яка реалізується через партнерство, поради, рекомендації щодо політики, консультації, зустрічі та спільні заходи) [4].

На ресурсі EE-HUB зібрано понад 60 найкращих практик щодо просування освіти з підприємництва в Європі за такою тематикою як:

- національна політика щодо навчання підприємництву (Німеччина, Італія, Годандія, Фландрія, Данія, Естонія, Хорватія, Швеція, Фінляндія, Македонія, Норвегія, Данія та ін.);
- підготовка вчителів;
- партнерство;
- екосистема освіти з підприємництва (об'єднує навчальні заклади Іспанії, Сербії, Бельгії, Великобританії, Норвегії, Німеччини, Фінляндії);
- інструменти;
- фінансова освіта.

Можна зазначити, що використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті дозволяє розширювати та поглиблювати знання з підприємницької освіти, це підтверджує створення загальноєвропейського інформаційно-навчального середовища з навчання підприємництву, яке включає ресурси з підприємницької освіти. такі як «Віртуальний посібник з підприємницької освіти», який дозволяє вчителям з різних країн ознайомлюватись та використовувати в своїй роботі практичні та корисні інструменти для початкової, середньої та професійної освіти. А за допомогою мережі EE-HUB вчителі та учні можуть навчатися та загалом впливати на впровадження навчання з підприємництва в школі, знайомитися з найкращим досвідом європейських країн щодо політики з впровадження підприємництва в навчальний процес, мають доступ до інструментів та програм навчання з різних європейських країн.

Використані джерела:

1. The Entrepreneurial School. [Electronic resource]. – Mode of access: <http://theentrepreneurialschool.eu/>.
2. Virtual Guide to Entrepreneurial Learning [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.tesguide.eu/default.aspx>
3. JA Europe. [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.jaeurope.org/about.html>
4. EE-HUB. [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.ee-hub.eu/>